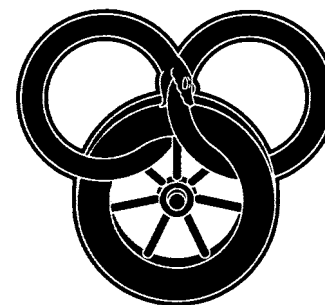

SRCE ZIME

*Deveta knjiga u serijalu **Točak vremena***

ROBERT DŽORDAN

Preveli
Slavica Bogić-Mijović i Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Robert Jordan

Winter's Heart

Book Nine of The Wheel of Time

Copyright © 2000 by Bandersnatch Group, Inc

Uvek za Harijetu.

Uvek.

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

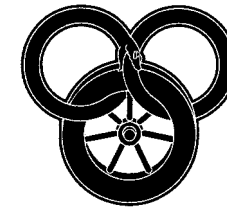
SADRŽAJ

MAPE	11
Prolog: Sneg	13
1. Napuštanje Proroka	69
2. Oteta	78
3. Običaji	90
4. Ponude	100
5. Barjaci	116
6. Zadah ludila	125
7. Ulice Kaemlina	139
8. Morski narod i Srodnice	153
9. Šolja čaja	168
10. Uspešan plan	177
11. Bitne zamisli	199
12. Ljiljan usred zime	221
13. Predivne novosti	240
14. Skriveno pod velom	253
15. U potrazi za livcem zvona	263
16. Neočekivani susret	273
17. Ružičaste mašnice	286
18. Ponuda	300

19. Tri žene	313
20. Pitanja izdaje	326
21. Stvar vlasništva	337
22. Pojavljivanje iz vazduha	347
23. Izgubiti sunce	362
24. Među savetnicama	377
25. Veze	388
26. Očekivanja	401
27. Iznenaditi kraljeve i kraljice	415
28. Vesti u platnenoj vreći	431
29. Novi plan	445
30. Krupne hladne kapi kiše	458
31. Šta Aelfin reče	466
32. Malo mudrosti	477
33. Ulica plavog šarana	488
34. Tajna kolibrija	498
35. Čoedan Kal	506
 Rečnik	 529
O piscu	539

Pečati koji noć sputavaju olabaviće
i sred zime srce zime rodiće se
međ jadicovkama i kuknjavom i škrgutom zuba,
jer jahaće konja vranog
čije ime biće Smrt
– Iz Karetonskog ciklusa *Zmajskih proročanstava*

PROLOG

Sneg

Tri su svetiljke – bilo je to više nego dovoljno – treperavo osvetljivale sobicu bleštavo belih zidova i tavanice, ali Siejn je netremice gledala debela drvena vrata. Znala je da to nije logično; čak glupavo od jedne Predstavnice Belih. Tkanje saidara koje je tutnula oko dovratka donosilo joj je povremene tihe odjeke udaljenih koraka odnekud iz spletova hodnika iza vrata, i oni su se gubili gotovo čim bi ih čula. Beše to nešto jednostavno, čemu ju je naučila prijateljica iz davno minulih polazničkih dana, ali to ju je upozoravalo pre nego što se iko približi, premda malo ko silazi tako duboko, do drugog podruma.

Njeno tkanje pokupi udaljeno cijukanje pacova. Svetlosti! Kada je poslednji put uopšte bilo pacova u Tar Valonu, u samoj Kuli? Je li neki od njih uhoda Mračnog? Uznemireno je ovlažila usne. Logika ovde ništa ne vredi. Tačno, premda nelogično. Došlo joj je da se nasmeje. S naporom se povukla s ruba histerije. Razmišljaj o nečemu drugom, a ne o pacovima. Nečemu što nije... Iz oдаje iza nje začu se prigušeno skičanje, koje se pretvori u potmule jecaje. Pokušavala je da ne sluša. Usredsredi se!

Na neki način, ona i njene saučesnice dovedene su do ove sobe jer se činilo da se glavešine Ađaha sastaju u potaji. Lično je primetila Firejnu Nihren kako se u jednom zavučenom delu biblioteke došaptava sa Džesi Bilal, koja je imala veoma visok položaj među Smedima, ako nije bila i na samom vrhu.

Činilo joj se da je na čvršćem tlu po pitanju Suejne Dragand, iz Žutih. Tako je mislila. Ali zbog čega je Firejna izašla da se šeta sa Suejnom po zaklonjenom delu dvorišta Kule, pri čemu su obe bile zaogrnutе jednostavnim ogrtačima? Predstavnice različitih Ađaha i dalje su otvoreno razgovarale, mada hladno. I ostale su primetile slične stvari; naravno, nisu imale nameru da otkrivaju imena iz svojih Ađaha, ali dve su pomenule Firejnu. Teška je to i mučna zagonetka. Kula je ovih dana jedna uzavrela močvara, gde se svaki Ađah hvatao za gušu sa svim ostalim Ađasima, pa ipak glavešine se sastaju po budžacima. Niko van određenog Ađaha ne zna sa sigurnošću ko ga predvodi, ali poglavarke se očigledno znaju među sobom. Šta li to nameravaju? Šta? Šteta što nije mogla da jednostavno upita Firejnu; iako je Firejna obično otvorena za svačija zapitkivanja, nije se usuđivala da to učini. Ne sada.

Koliko god da je bila usredsređena, nije mogla da posveti punu pažnju tim pitanjima. Bila je svesna kako zuri u vrata i brine o zagonetkama koje nije mogla da reši ne bi li izbegla da se osvrne ka izvoristu tog prigušenog jecanja i šmrktavog hroptanja.

Lagano se osvrnula prema svojim saučesnicama, kao da ju je na to nagnalo razmišljanje o tim zvucima. Dok se lagano osvrnula, disala je sve teže. Sneg je negde daleko gore silovito padao na Tar Valon, ali u toj joj je prostoriji bilo nepodnošljivo vruće. Naterala je sebe da *pogleda!*

Šala smeđih resa prebačenog preko ruku, Serin je stajala odlučno raskrećena, pipkajući držak zakrivljenog altarskog bodeža zadenutog za pojas. Već maslinasto lice toliko joj je pomodrelo od besa da joj se ožiljak duž vilice isticao kao bleđa linija. Pevara je delovala mirnije, bar na prvi pogled, ali se ipak jednom rukom čvrsto držala za svoju crvenu vezenu suknju, a drugom je stezala glatki beli valjkasti Štap zakletvi, kao da je to nekakva batina kojom će mlatiti. Možda je i bila spremna na to; Pevara je daleko čvršća nego što bi se to reklo po njenom punačkom stasu i toliko odlučna da Serin naspram nje deluje kao vrbov klin.

S druge strane stolice pokajanja sitna Jukiri čvrsto je samu sebe obgrlila; duge srebrnosive rese na njenom šalu podrhtavale su koliko se tresla. Grizući se za usne, Jukiri zabrinuto pogleda ka ženi pored sebe. Dosina, koja je pre ličila na naočitog momčića nego na uglednu Žutu sestru, nije pokazivala da je imalo potresena zbog toga što rade. Zapravo je ona upravljala tkanjima što teku ka stolici. Zurila je u ter'angreal, toliko usredsređena na svoj rad da joj se bledo čelo rosilo graškama znoja. Sve su one Predstavnice, uključujući i visoku ženu koja se grči na stolici.

Znoj je toliko lio s Tejlin da joj se zlatna kosa ulepila, a potpuno mokra lanena duga košulja pripila uz telo. Ostatak njene odeće bio je zgužvan i

bačen na gomilu u uglu. Sklopljeni kapci podrhtavali su joj i neprekidno je prigušeno jecala i cvilila preklinjući u pola glasa. Siejn je osećala da će joj pozliti, ali nije mogla da skrene pogled. Tejlin je bila prijatelj. Nekad je bila prijatelj.

Uprkos svom imenu, ter'angreal uopšte nije podsakaao na stolicu; beše to tek veliki četvrtasti blok od nečeg sivog, zrnaste površine. Niko nije znao od čega je napravljen, ali je bio čvrst poput čelika svuda sem na zakošenoj gornjoj strani. Dostojanstvena Zelena malo je potonula u taj deo, koji se nekako oblikovao prema njenom telu koliko god se ona izvijala. Dosinina tkanja tekla su u jedini otvor na stolici – četvrtastu rupu veličine dlana oko koje su bili raspoređeni neujednačeni maleni urezi. Zločinci uhvaćeni u Tar Valonu dovode se tu dole da iskuse stolicu pokajanja i pažljivo probrane posledice svojih zločina. Nakon što ih puste, svi bez izuzetka beže s ostrva. U Tar Valonu ima vrlo malo zločina. Siejn se s gađenjem zapita da li to imalo nalikuje nameni koju je stolica u Doba legendi imala.

„Šta ona... vidi?“, ote joj se šapat. Za Tejlin to je bilo više od gledanja; njoj je sve to bilo stvarno. Hvala Svetlosti što ona nema Zaštitnika, premda je to gotovo nečuveno za Zelenu. Tvrdila je da jednoj Predstavnici Zaštitnik nije potreban. Sada bi našla neki razlog.

„Krvavo je bičuju krvavi Troloci“, promuklo progovori Dosina. Uticaj njenog maternjeg kairhijenskog naglaska osećao joj se u glasu, što joj se retko dešavalo sem kada je veoma napeta. „Kada završe... Vidi troločki kotao kako ključa iznad vatre i Mirdraala kako je posmatra. Svakako zna da joj sledi jedno ili drugo. Neka sam spaljena ako se ovog puta ne slomi...“ Dosina nervozno obrisa znoj sa čela i besno udahnu. „Prestani da mi gurkaš lakat. Odavno nisam ovo radila.“

„Tri puta je silazila“, promrmlja Jukiri. „Najjači vojnik se lomi pod sopstvenom krivicom, ako već ne pod nečim drugim – i to posle drugog! Šta ako je nevin? Svetlosti, ovo je kao krađa ovce dok čobanin gleda!“ Čak i dok sva drhti polazilo joj je za rukom da deluje kraljevski, ali uvek je zvučala kao ono što zaista jeste – žena sa sela. Ovlaš je preletela pogledom preko ostalih žena. „Zakon zabranjuje upotrebu stolice na jednoj od nas. Sve ćemo izgubiti položaj Predstavnice! A ako izbacivanje iz Dvorane ne bude dovoljno, verovatno ćemo biti proterane – i išibane pre no što odemo, čisto da nam se dosoli čaj! Spaljena da sam, ako smo pogrešile, sve bismo mogle da završimo umirene!“

Siejn zadrhta. To poslednje će izbeći ako se njihove sumnje pokažu tačnim. Ne, ne sumnje – uverenja. Mora da su u pravu! Ali sve i da jesu, Jukiri je u pravu što se tiče svega ostalog. Zakon Kule retko kada ostavlja prostora

za nužnosti ili ma kakve nazovi-više ciljeve. Mada, ako su u pravu – vredi platiti tu cenu. Neka bi Svetlost dala da su u pravu!

„Da li si ti slepa i gluva?“, odsečno upita Pevara, upirući Štapom zakletvi ka Jukiri. „Odbila je da ponovo položi Zakletvu kojom se obavezuje da neće govoriti neistinu, a to svakako nije samo zbog glupog ponosa Zelenog ađaha, pošto smo sve mi to već uradile. Kada sam postavila štit nad njom, pokušala je da me *probode*! Da li *to* govori o nevinosti? Da li? Prema onome što je znala, mi smo samo nameravale da razgovaramo s njom dok joj se jezik ne osuši! Kakav je razlog imala da očekuje više od toga?“

„Hvala vam, obema“, suvo se umeša Serin, „što ste istakle očigledno. Prekasno je da se vratimo, Jukiri, te bismo stoga svejedno mogle i da nastavimo. A da sam na tvom mestu, Pevara, ne bih vikala na jednu od četiri žene u celoj Kuli za koju znam da u nju mogu da imam poverenja.“

Jukiri pocrvene i diže svoj šal, a Pevara se izgleda malo posrami. Sasvim malo. Možda su sve one Predstavnice, ali Serin je sasvim sigurno preuzela vođstvo. Siejn nije bila sigurna kako se zbog toga oseća. Pre nekoliko sati ona i Pevara su bile dve stare prijateljice same na opasnom zadatku, jednake, koje su zajedno donosile odluke; sada su imale saveznike. Trebalo je da bude zahvalna što ih ima više. Mada, nisu u Dvorani, i po ovom pitanju ne mogu da se pozivaju na prava Predstavnica. Podređenost Kuli nadvladavala je sve sitne i ne tako sitne razlike u tome ko je gde u odnosu na koga. Istini za volju, Serin je i polaznica i Prihvaćena dvostruko duže nego većina njih, ali to što je već četrdeset godina Predstavnica, duže nego ma koja druga u Dvorani, ima najveći značaj. Siejn će imati sreće ako je Serin uopšte upita za mišljenje, a kamoli za savet, pre no što donese bilo kakvu odluku. Budalasto, ali svest o tome bode je kao trn u oku.

„Troloci je vuku ka kotlu“, Dosina iznenada hrapavo progovori. Tejlin poče da nejakno preklinje kroz zube; drhtala je kao jasikin prut. „Ja... ne znam da li mogu... plameno naterati sebe...“

„Probudi je“, naredi Serin i ne pogledavši da vidi šta druge misle. „Prekini da se duriš, Jukiri, i budi spremna.“

Siva je udostoji besnim i ponosnim pogledom, međutim kada Dosina pusti tkanje da izbledi a Tejlinine plave oči se drhtavo otvoriše, sjaj *saidara* okruži Jukiri i ona bez reči diže štit oko žene na stolici. Serin vodi glavnu reč i sve to znaju. Veoma oštar trn.

Činilo se da štit nije ni potreban. Lica izobličienog u užasnutu masku, Tejlin je drhtala i borila se za dah kao da je trčala deset milja koliko je noge nose. I dalje je tonula u meku površinu, ali bez Dosininog usmeravanja ova se više nije oblikovala prema njoj. Iskolačenih očiju, Tejlin je zurila u

tavanicu, onda je čvrsto zažmurila, pa smesta opet otvorila oči. Kakva god da se sećanja kriju iza njenih kapaka, očigledno ne želi da se suoči s njima.

Približivši se stolici u dva koraka, Pevara gurnu Štap zakletvi ka izbežumljenoj ženi. „Odbaci sve zakletve koje te obavezuju i ponovo položi Tri zakletve, Tejlin“, grubo reče. Tejlin odskoči od štapa kao da je zmija otrovnica, a onda se trže na drugu stranu kad se Serin nagnu ka njoj.

„Sledeći put ćeš dobiti kotao, Tejlin. Ili Mirdraalovu nežnu pažnju.“ Serinino lice je bilo neumoljivo, ali u poređenju s tonom kojim joj se obratila, bilo je nežno. „I nećeš se pre toga probuditi. A ako to ne bude dovoljno, biće i sledećeg puta, i sledećeg, i koliko god bude potrebno, makar morale da ostanemo ovde sve do leta.“ Dosina otvori usta da se pobuni, ali onda se lecnu i samo ih zatvori. Jedino ona zna kako da upravlja stolicom, ali u toj družini je na jednako niskom mestu kao Siejn.

Tejlin nastavi da zuri u Serin. Krupne oči ispuniše joj se suzama i ona zajeka glasno i beznadežno. Ne gledajući posegnu za Štapom zakletvi, a Pevara joj ga tutnu u ruku. Prigrlivši Izvor, Pevara usmeri u Štap jednu nit Duha. Tejlin je toliko snažno zgrabila štap debljine ručnog zgloba da su joj članci pobeleli, pa ipak je samo ležala tamo, jecajući.

Serin se ispravi: „Bojim se da je vreme da je ponovo uspavaš, Dosina.“

Tejlini se suze udvostručiše, ali ona promrmlja kroz njih. „Ja – odbacujem – sve – zakletve – koje me vezuju.“ Izgovorivši poslednje reči, zavrišta.

Siejn poskoči, a onda proguta knedlu. Dobro je znala koliko boli kada se uklanjanja samo jedna zakletva i mogla je samo da pretpostavi koliko boli kada se uklanjanja više njih – ali sada je stvarnost pred njom. Tejlin je vrištala dok je imala vazduha u plućima, a onda je udahnula samo da bi ponovo zavrištala, i to je potrajalo toliko da je Siejn napola očekivala da neko dotrči iz Kule. Visoka Zelena se neobuzdano grčila mlatarajući rukama i nogama, onda se iznenada izvila naviše tako da su joj samo pete i glava dodirivali sivu površinu, svaki joj se mišić zatezao, a celo telo divlje grčilo.

Jednako naglo kako je počeo, napad prestade, a Tejlin pade kao da nema kostiju i ostade da leži, jecajući kao izgubljeno dete. Štap zakletve se otkotrljao iz njene mlitave ruke niz sivu kosinu. Jukiri promrmlja nešto što je zvučalo kao revnosna molitva. Dosina je drhtavim glasom iznova i iznova šaputala: „Svetlosti! Svetlosti!“

Pevara diže Štap i ponovo sklopi Tejlini prste oko njega. Siejnina prijateljica nije imala milosti – ne kada je o tome reč. „Sada položi Tri zakletve“, odsečno naredi.

Na trenutak je delovalo kao da će Tejlin da odbije, ali ona ipak polako ponovi zakletve koje su ih sve spajale i s kojima su i bile Aes Sedai. Da ne

izgovori nijednu reč koja nije istinita. Da nikada ne napravi oružje kojim bi se ljudi ubijali. Da nikada ne koristi Jednu moć kao oružje, osim za odbranu sopstvenog života, života svog Zaštitnika ili druge sestre. Na kraju nemo zaplaka, sva bezglasno drhteći. Možda je to bilo od zakletvi koje su se omotavale oko nje. Nelagodne su dok se ne slegnu. Možda zbog toga.

A onda joj Pevara reče koju još zakletvu traže da položi. Tejlin ustuknu, ali ipak beznadežno promrmlja. „Zavetujem se da ću se potpuno pokoravati svima vama.“ Nakon toga je samo stajala i tupo zurila preda se, a suze su joj se slivale niz lice.

„Odgovori mi istinito“, reče joj Serin. „Da li pripadaš Crnom ađahu?“

„Da.“ Reči su škripale kao da joj je grlo zardalo.

Od tih jednostavnih reči Siejn se sledi kao nikada u životu. Na kraju krajeva, poslala je u lov na Crni ađah, i verovala da njen plen postoji, mada su mnoge sestre sumnjale u to. Napala je drugu sestru, i to Predstavnicu, pomogla je da Tejlin vežu tokovima Vazduha u napuštenom podrumskom hodniku, prekršila desetinu zakona Kule, počinila ozbiljne zločine, i sve to da bi čula odgovor u koji gotovo da je bila sigurna pre nego što je pitanje uopšte postavljeno. Sada je čula. Crni ađah zaista postoji. Zurila je u Crnu sestru, Prijateljicu Mraka koja je nosila šal. I ispostavilo se da je verovanje u to bilo tek bleđa senka naspram suočavanja s njima. Samo činjenica da joj je vilica bila stegnuta u grču sprečavala joj je zube da cvokoću. Borila se da se sabere, da razmišlja zdravorazumski. Ali noćne more su bile budne i hodale su Kulom.

Neko je bučno dahnuo i Siejn shvati da nije bila jedina koja je otkrila da joj je svet okrenut naglavačke. Jukiri je dozvolila sebi da se stresse, a onda je pogled zakucala za Tejlin kao da je nameravala da zadrži štit nad njom i samom snagom volje, ako tako mora biti. Dosina je oblizivala usne i nesigurno popravljala svoju tamnozlatnu suknju. Samo su Serin i Pevara delovale opušteno.

„Dakle“, reče Serin meko. Možda bi „slabašno“ bio bolji izraz. „Dakle. Crni ađah.“ Duboko je udahнула i nastavila oštrije. „Nema više potrebe za tim, Jukiri. Tejlin, nećeš pokušati da pobegneš ili pružiš bilo kakav otpor. Nećeš čak ni dodirnuti Izvor bez dozvole jedne od nas. Mada će, pretpostavljam, neko drugi preuzeti ovu dužnost kada te predamo. Jukiri?“ Štit oko Tejlin iščeznu, ali sjaj ostade oko Jukiri, kao da nije dovoljno verovala uticaju Štapa na Crnu sestru.

Pevara se namršti. „Pre nego što je predamo Elaidi, Serin, želim da iskopamo sve što je moguće. Imena, mesta, bilo šta. Sve što ona zna!“ Prijatelj

Mraka pobili su Pevari celu porodicu i Siejn je bila sigurna da bio ona poslala i u izgnanstvo spremna da lično pohvata sve Crne sestre, sve do poslednje.

I dalje srozana na stolici, Tejlin se napola ogorčeno nasmeja, napola zajeca. „Kad to uradite, sve smo mrtve. Mrtve! Elaida je Crni ađah!“

„To je nemoguće!“, prasnu Siejn. „Sama Elaida mi je izdala naređenje.“

„Mora biti“, Dosina napola prošapta. „Tejlin je ponovo položila Zakletve; upravo ju je imenovala!“ Jukiri žestoko zaklima.

„Mućnite glavom“, procedi Pevara, s gađenjem odmahujući svojom. „Znate podjednako dobro kao i ja da ćete slagati ako verujete da je to istina.“

„A da to *jeste* istina“, reče Serin čvrsto, „kakav dokaz imaš, Tejlin? Da li si viđala Elaidu na vašim... sastancima?“ Toliko je čvrsto stegla dršku svoga noža da su joj zglobovi na prstima pobeledi. Serin je morala da se bori za šal žešće nego većina njih, za pravo da uopšte ostane u Kuli. Za nju je Kula bila više od doma, važnija od njenog života. Ako Tejlin da pogrešan odgovor, Elaida možda neće poživeti da joj se sudi.

„Oni nemaju sastanke“, nadureno promrmlja Tejlin. „Osim valjda Vrhovnog saveta. Ali ona mora da je Crna. Poznat im je svaki izveštaj koji ona dobije, čak i oni tajni, svaka reč koja joj je upućena. Poznata im je svaka odluka koju donese pre nego što se objavi. Danima pre toga, a ponekad i nedeljama. Kako drugačije, ako im ona ne kaže?“ S naporom sedeći uspravno, pokušava da svaku ponaosob prostreli pogledom. Jedino joj je uspeo da izgleda usplahireno. „Moramo da bežimo, moramo da nađemo gde da se sakrijemo. Pomoći ću vam – reći ću vam sve što znam – ali one će nas ubiti ako ne pobeđemo!“

Čudno, pomisli Siejn, koliko je brzo Tejlin svoje bivše prijateljice nazvala „one“ i pokušala da se poistoveti s njima. Ne. Izbegavala je pravu poteškoću, a to je bezumno. Je li nju Elaida *zaista* poslala da lovi Crni ađah? Elaida zapravo nikad nije izgovorila ime. Je li mislila na nešto drugo? Elaida je uvek hvatala za grlo svakoga ko makar pomene Crne. Mada, gotovo je svaka sestra radila to isto...

„Elaida je dokazala da je budala“, reče Serin, „i više nego jednom sam zažalila što sam je podržala, ali neću poverovati da je ona Crna dok ne vidim više dokaza od ovoga.“ Usana stisnutih u tanku liniju, Pevara odsečno klimnu glavom u znak odobravanja. Budući Crvena, tražila je mnogo više.

„Možda i jeste tako, Serin“, reče Jukiri, „ali mi ne možemo duže da držimo Tejlin a da Zelene ne počnu da pitaju gde je. A da ne pominjem... Crne. Bilo bi bolje da brzo odlučimo šta da radimo, ili ćemo i dalje kopati na dnu bunara kada kiša počne.“ Tejlin uputi Serin slabašan osmeh, verovatno u nameri da zadobije poverenje. Izbledeo je pred mrštenjem Smeđe Predstavnice.

„Elaidi ne smemo ništa reći dok ne budemo u stanju da osakatimo Crne jednim zamahom“, konačno reče Serin. „Ne raspravljaj se, Pevara; to je razumno.“ Pevara odmahnu i tvrdoglavo se namršti, ali ipak zatvori usta. „Ako je Tejlin u pravu“, nastavi Serin, „Crne znaju za Siejn ili će uskoro znati, tako da joj moramo pružiti bezbednost koliko god to možemo. To neće biti lako kad nas je samo pet. Ne možemo verovati *nikome* dok nismo sigurni u njih! Bar imamo Tejlin i ko zna šta ćemo saznati pre nego što je iscedimo?“ Tejlin je pokušala da deluje kao da je voljna da je iscede, ali niko nije obraćao pažnju na nju. Siejni se grlo osuši.

„Možda nismo potpuno same“, nevoljno reče Pevara. „Siejn, reci im za svoj mali plan sa Zerom i njenim prijateljicama.“

„Plan?“, reče Serin. „Ko je Zera? Siejn?... Siejn?“ Siejn se trže. „Šta? Oh. Pevara i ja smo otkrile malo gnezdo pobunjenica ovde u Kuli“, uzdahnu i započe. „Deset sestara poslatih da šire svoja ubeđenja.“ Serin će se pobrinuti da ona bude bezbedna, zar ne? Čak i ako je ne bude pitala. I sama je Predstavница; ona je Aes Sedai skoro sto pedeset godina. Kakvo pravo ima Serin ili bilo ko da... „Pevara i ja smo počele to da privodimo kraju. Već smo naterale jednu od njih, Zeru Dakan, da položi istu dodatnu zakletvu kao Tejlin i naložile joj da danas posle podne dovede Bernajl Dželbarn u moje odaje, a da joj pri tom ne pobudi bilo kakve sumnje.“ Svetlosti, bilo koja sestra van te sobe može biti Crna. Bilo koja sestra. „Onda ćemo iskoristiti te dve da dovedu sledeću i tako dok ih sve ne nateramo da se zakunu na poslušnost. Naravno, postavice im isto pitanje koje smo postavili Zeri, isto koje smo postavili Tejlin.“ Crni ađah je možda već znao za nju – znao da je poslata da ih lovi. Kako Serin može da je zaštiti? „One koje daju pogrešan odgovor možemo ispitivati, a one koje daju pravi mogu se delimično iskupiti za svoje izdajstvo tako što će pod našim zapovedništvom loviti Crni ađah.“ Svetlosti, kako?

Kada je završila, ostale su počele da raspravljaju o tome, što je samo moglo da znači da Serin nije bila sigurna kakvu odluku da donese. Jukiri je uporno tražila da Zeru i njene saučesnice odmah predaju zakonu – ako to može da se izvede a da se ne otkrije njihova situacija s Tejlin. Pevara se raspravljala oko upotrebe pobunjenica, mada bez mnogo žara; različita mišljenja koja su zastupale vrtela su se oko podlih priča u vezi sa Crvenim ađahom i lažnim Zmajevima. Činilo se da Dosina pokušava da predloži da otmu svaku sestru u Kuli i sve ih prisile da polože dodatnu zakletvu, ali preostale tri su obraćale malo pažnje na nju.

Siejn nije učestvovala u raspravi. Ja sam na njihove sumnje učinila jedino što je bilo moguće, pomislila je. Oteturavši se do najbližeg ugla, bučno se isprovraćala.

* * *

Elejna je pokušavala da ne škrguće zubima. Napolju je još jedna mećava zasipala Kaemlin, toliko zatamnivši podnevno nebo da su samo lampe duž zidova davale svetlo. Jaki naleti vetra tresli su prozorska okna visokih zalučanih prozora. Sevanje munja obasjavalo je prozorska stakla, a grmljavina je potmulo odjekivala. Sneg s grmljavinom, najgora vrsta zimske oluje, najsirovitija. Soba nije bila baš hladna, ali... Raširila je prste nad cepanicama koje su pucketale u širokom mermernom kaminu, ali i dalje je osećala hladnoću kako prodire kroz slojeve tepiha i kroz njene najdeblje somotske papuče. Široki okovratnik i orukavlja od krzna crne lisice što su krasili njenu crveno-belu haljinu bili su ljupki, ali činilo joj se da ne doprinose da se zagreje ništa više negoli biseri na rukavima. To što ne dozvoljavala hladnoći da je dodirne nije značilo da je nije svesna.

Gde je Ninaeva? A Vandena? Misli su joj bile uzburkane baš kao vremenske prilike. *Trebalo bi da su već stigle! Svetlosti! Priželjkujem da nekako naučim da izdržim bez sna, a one imaju sve vreme ovog sveta!* Ne, to je nepravedno. Njen zvanični zahtev za stupanje na Lavlji presto svega je nekoliko dana star, i njoj za sada sve ostalo mora biti sporedno. Ninaeva i Vandena imaju nešto što im je na prvom mestu, druge dužnosti, kako ih one vide. Ninaeva je s Riejnom i ostalim ženama iz Kružoka pletilja do guše u kovanju planova za izvlačenje Srodnic iz zemalja kojima upravljaju Seanšani pre nego što ih ovi otkriju i stave im povodac. Srodnice su veoma vešte u skrivanju, ali Seanšani ih neće zanemariti samo zato što su divljakuše, kao što su to Aes Sedai oduvek činile. Vandena je, navodno, još potresena sestrim ubistvom, jedva da jede i gotovo je potpuno nesposobna da pruži bilo kakav savet. To da jedva jede jeste istina, ali potpuno je obuzeta potragom za ubicom. Navodno zbog bola u čudne sate luta hodnicima, a u stvari lovi Prijatelje Mraka. Pre tri dana Elejna bi se od same pomisli na tako nešto sva naježila; sada je to bila samo još jedna od mnogih opasnosti. Istina, daleko bliža opasnost, ali svejedno samo jedna od brojnih.

Završavale su bitne stvari, što je im je Egvena odobrila i na koje ih je ohrabrivala, ali Elejna je i dalje želela da požure, koliko god to bilo sebično. Vandena je pružala pravo bogatstvo dobrih saveta, što je prednost njenog dugog iskustva i izučavanja, a kod Ninaeve su godine razračunavanja sa Seoskim savetom i Ženskim krugom u Emondovom Polju stvorile savršen osećaj za primenjenu politiku, koliko god ona to poriče. *Spaljena bila, imam stotine muka, a neke su upravo ovde, u palati; njih dve su mi potrebne!* Ako bude

uspela da istera *svoje*, Ninaeva al'Mera će biti Aes Sedai savetnica sledeće kraljice Andora. Potrebna joj je sva moguća pomoć – kojoj može da veruje.

Primoravši sebe da izgleda spokojno, okrenula se od usplamtelog ognjišta. Trinaest visokih naslonjača, jednostavno ali umešno izrezbarenih, bilo je poredano u obliku potkovice pred kaminom. Začudo, počasno mesto na kojem kraljica sedi ako u toj prostoriji prima posete, najudaljenije je od vatre. Kakva god vatra bila. Po leđima smesta poče da joj biva toplije, dok joj se prednja strana hladila. Napolju sneg pada, gromovi trešte a munje sevaju. Baš kao u njenoj glavi. Smireno. Smirenost je jednoj vladarki potrebna koliko i jednoj Aes Sedai.

„Mora da su to najamnici“, rekla je, ne uspevši da u glas u potpunosti prikrije žaljenje. Vojnici s njenih imanja sigurno će početi da stižu za manje od mesec dana – kada konačno budu saznali da je živa – ali ljudima koje je Birgita regrutovala biće potrebno pola godine ili više pre no što nauče da istovremeno jašu i koriste mač. „I lovci na Rog, ako iko od njih bude hteo da pristupi i da položi zakletvu.“ Bilo je mnogo i jednih i drugih koje su vremenske prilike zarobile u Kaemlinu. Previše i jednih i drugih, većina bi ljudi rekla – pijandura, svađalica, dosada što uznemiravaju žene koje ne žele njihovu pažnju. Bar će ih iskoristiti za nešto, da sprečavaju nevolje umesto da ih otpočinja. Želela je da nije mislila kako i dalje pokušava da ubedi sebe u to. „Skupo, ali riznica će to pokriti.“ I hoće, bar za neko vreme. Bilo bi bolje da što pre počne sa ubiranjima prihoda sa svojih imanja.

Za divno čudo, dve su žene pred njom veoma slično primile tu njenu objavu.

Dijelin je ljutito progundala. Veliki okrugli broš na kojem su bili izrađeni sova i hrast Taravinovih bio je pričvršćen na visokom okovratniku njene tamnozelenih haljine. To joj je bio jedini nakit. Pokazivanje koliko se ponosi svojom Kućom, možda i previše; Visoko sedište Kuće Taravin, kad se sve sabere, veoma je ponosna žena. Njena zlatna kosa prošarana je sedima, a tanane linije bora prave joj mreže oko uglova očiju, pa ipak, lice joj je odlučno a pogled odmeren i pronicljiv. Um joj je poput britve. Ili možda mača. Žena koja se jednostavno izražava i koja ne krije šta misli – ili bar tako deluje.

„Najamnici znaju svoj posao“, rekla je odbojno, „ali njih je teško obuzdati, Elejna. Kada ti je potreban dodir pera, oni su ti čekić, a kada ti je potreban čekić oni su negde drugde i krađu šta stignu. Odani su jedino zlatu, i to samo dok zlato traje. Ako te pre toga ne izdaju za više zlata. Sigurna sam da će se makar ovog puta gospa Birgita složiti sa mnom.“

Ruku odlučno prekrštenih pod grudima i raskoračena u čizmama s visokim potpeticama, Birgita se lecnula kao uvek kada je neko oslovljava njenim

novim zvanjem. Elejna joj je, čim su stigle do Kaemlina, gde je to moglo biti zabeleženo, darovala posed. Birgita je neprestano gundala zbog toga kada su nasamo, a i zbog svih ostalih promena u svom životu. Njene nebeskoplave nogavice bile su istog kroja kao i one koje je obično nosila, nabrane i skupljene oko gležnjeva, ali kratak crveni kaputić imao je visok beli okovratnik i široka bela orukavlja opšivena zlatom. Sada je gospa Birgita Trehlajon i kapetan-zapovednik Kraljičine garde – i može da gunda i kuka koliko joj je srcu drago, sve dok su njih dve same.

„Slažem se“, nevoljno je progundala pogledavši Dijelin još malo pa ispod oka. Veza sa Zaštitnicom prenosila joj je ono što Elejna čitavog jutra oseća. Ogorčenost, razdraženost, odlučnost. Mada je nešto od tih osećanja možda bilo i odraz njene ličnosti. Otkad su povezane, odražavaju se jedna na drugu na iznenađujuće načine, kroz osećanja i ne samo tako. Dapače, i mesečnica joj se pomerila za više od nedelju dana samo da bi se podudarala s Elejninom!

Birgitina neodlučnost da prihvati drugi najbolji argument bila je, očigledno, gotovo jednako velika koliko i njena nevoljnost da se složi. „Lovci nisu mnogo krvavo bolji, Elejna“, promrmljala je. „Položili su Lovačku zakletvu da bi pronašli uzbuđenje i dobili mesto u istoriji, ako im pođe za rukom. Ne da bi se smirili i čuvali red i zakon. Polovina njih su uobraženi nametljivci, koji su svoje plamene noseve digli nebu pod oblake; ostali, ne samo da stavljaju glave u torbu kada je to neophodno, već traže nove prilike da to čine. I samo jedan šapat glasine o Rogu Valera, i bićeš srećna ako samo dvojica od trojice nestanu preko noći.“

Dijelin se malčice osmehnu, kao da je izvojevala malu pobedu. Ulje i voda nisu ništa naspram te dve; svaka se dovoljno dobro snalazila s gotovo svakim drugim, ali iz nekog razloga mogu da se posvađaju i oko boje uglja. Mogu i spremne su. „Osim toga, i Lovci i najamnici su skoro svi stranci. To će podjednako loše izgledati i kod plemenitih i kod prostih. Veoma loše. Poslednje što želiš jeste da pokreneš bunu.“ Munja blesnu i na tren osvetli okna, a naročito glasna grmljavina naglasi njene reči. U hiljadu godina, sedam kraljica Andora je bilo zbačeno otvorenom pobunom, a dve preživle verovatno su želele da nisu.

Elejna se suzdrža da ne uzdahne. Na jednom od kitnjastih stočića uza zidove nalazio se težak srebrni poslužavnik s šarama na kojem su bile čaše i visoki vrč kivanog začinenog vina. Odnosno, sada već mlakog začinenog vina. Lagano je usmerila Vatru i tanani pramen pare se diže iz vrča. Podgrevanje je dalo začинима malo gorak ukus, ali vredelo je zbog toplote srebrnog putira, koji joj je grejao ruke. S naporom je odolela želji da pomoću Moći ugrije vazduh u sobi i pustila je Izvor; toplota svejedno ne bi potrajala ako

se ne održava tkanje. Uspela je da savlada svoju nevoljnost da pusti *saidar* svaki put kada ga prigli – dobro, do određene granice – ali u poslednje vreme je uvek želela da iz Izvora otpije sve više. Svaka sestra mora da se suoči s tom opasnom željom. Pokretom ruke je ponudila ostale da naspu sebi vino.

„Znate situaciju“, rekla im je. „Samo bi budala mogla pomisliti da nije kobno, a nijedna od vas nije budala.“ Garda je ljuštura, šaka prihvatljivih ljudi i dvostruko toliko vojnika snažnih i žilavih, pogodnih da izbacuju pijanice iz krčmi, ili da sami budu izbačeni. A sada kada su Saldejci otišli, a Aijeli odlaze, zločin je bujao kao trava u proleće. Čovek bi pomislio da će se smiriti od snega, ali svaki dan je donosio nove pljačke, paljevine i još gore stvari. Svakim danom je *sve gore*. „Ako se nastavi ovako, doći će do nereda za nekoliko nedelja. Možda i pre. Ako ne mogu da održim red u Kaemlinu, ljudi će se *jamačno* okrenuti protiv mene.“ Ako ne bude mogla da u glavnom gradu održi red, onda lepo može celom svetu objaviti kako je nesposobna da vlada. „Ne sviđa mi se to, ali ako mora biti urađeno, neka tako bude.“ Obe zaustiše, spremne da se dalje raspravljaju, ali im nije dala priliku. Odlučno kaza: „Biće tako.“

Birgitina zlatna pletenica, koja je sezala do pasa, zanjih se kada ova klimnu glavom, ipak se nerado priklanjajući – Elejna je to osetila kroz vezu. Imala je veoma čudnu predstavu o vezi Aes Sedai i Zaštitnika, ali naučila je da prepozna kada Elejna ne namerava da prihvati pritisak. Na neki način. A tu su imanje i titula, i zapovedanje Gardom. A i još nekoliko sitnica.

Dijelin malčice povi vrat, i možda i kolena; mogao je to biti naklon, ali lice kao da joj je bilo od kamena. Bilo je dobro zapamtiti da mnogi koji ne žele Elejnu Trakand na Lavljem prestolu, žele mesto nje Dijelin Taravin. Ta žena je bila zaista samo od koristi, ali ipak je malo dana prošlo, i ponekad je dosadni glas šaputao negde u Elejninoj svesti. Da li Dijelin jednostavno čeka da se ona žestoko zaplete, pre nego što sama istupi da „spase“ Andor? Neko dovoljno promišljen, dovoljno podmukao, mogao bi tako nešto da pokuša, a možda i da uspe.

Elejna diže ruku da protrlja slepoočnicu, ali se predomisli i umesto toga zagladi kosu. Toliko mnogo sumnje, toliko malo poverenja. Otkada je ona otišla u Tar Valon, Andor se zarazio Igrom kuća. Bila je zahvalna na meseci-ma provedenim sa Aes Sedai, i to ne samo zbog učenja o Moći. *Daes Dae'mar* je mnogim sestrama bila kao vazduh i hleb. Zahvalna i na Tomovom učenju, takođe. Bez to dvoje možda ne bi preživela povratak ni toliko koliko jeste. Neka bi Svetlost poslala da je Tom dobro, da su on, Met i ostali pobegli Seanšanima i da su na putu za Kaemlin. Svakog dana otkada je otišla iz

Ebou Dara, molila se za njihovu bezbednost, ali imala je vremena samo za tu kratku molitvu.

Sedajući u stolicu u središtu luka, kraljičinu stolicu, pokušala je da izgleda kao kraljica, da uspravi leđa dok joj slobodna ruka opušteno počiva na izrezbarenom doručju. *Izgledati kao kraljica nije dovoljno*, često joj je govorila majka, *ali oštar um, poznavanje spleta i hrabro srce ništa ne vrede ako te ljudi ne doživljavaju kao kraljicu*. Birgita ju je gledala pažljivo, gotovo sumnjičavo. Ponekad je veza neosporno nezgodna! Dijelin prinese pehar usnama.

Elejna duboko udahnu. Ona je sama razmatrala ovo pitanje sa svih strana i nije mogla da uvidi drugačiji izlaz. „Birgita, do proleća želim da Garda bude vojska ravna bilo čemu što bi *deset* Kuća moglo da stavi na bojno polje.“ Verovatno nemoguće da se postigne, ali i sam pokušaj je značio zadržavanje najamnika koji su pristupili do sada i nalaženje novih, prihvatanje svakog ko pokaže ma i najmanje zanimanje. Svetlosti, kakva gadna muka!

Dijelin se zagrcnu, oči joj se razrogačiše, a crno vino joj prsnu iz usta. I dalje frkćući, cimnula je čipkom obrubljenu džepnu maramicu iz svog rukava i potapkala bradu.

Talas panike udari kroz Birgitinu vezu. „Spaljena da sam, Elejna, ne možeš misliti... Ja sam strelac, ne general! To je sve što sam ikad radila, zar još ne razumeš? Samo sam radila ono što sam morala, na šta su me prisiljavale okolnosti! U svakom slučaju, ja nisam više ona; ja sam samo ja i...“ Stade, shvativši da je možda rekla previše. I to ne prvi put. Licem joj se razli tamno crvenilo dok je Dijelin radoznalo gledala.

Predstavili su je kao Birgitu iz Kandora, gde su se žene sa sela oblačile nešto pomalo nalik njoj, pa ipak je Dijelin očigledno pretpostavljala da je to laž. Svaki put kad bi se Birgita izlanula, našla bi se malo bliže tome da oda tajnu. Elejna je prostreli pogledom koji je jasno obećavao da će kasnije popričati o tome.

Nije verovala da Birgita može pocrveneti još više. Sramota je potisnula sve drugo u vezi, i to toliko da je i Elejna osetila kako rumeni. Brzo se ljutito namrštila, u nadi da će njeni crveni obrazi biti shvaćeni kao nešto drugo, a ne snažna želja da se od *Birgitinog* poniženja sklopča na stolici. To prenošenje osećanja je i te kako nezgodno!

Dijelin protraći samo tren na Birgitu. Gurnuvši maramicu nazad u rukav, pažljivo je vratila pehar na poslužavnik, a onda se podbočila. Lice joj je bilo natmureno. „Garda je oduvek *srce* andorske vojske, Elejna, ali ovo... Svetlost nam se smilovala, ovo je ludilo! Mogla bi svaku ruku od reke Erinin do Maglenih planina okrenuti protiv sebe!“

Elejna se usredsredi na smirenost. Ako greši, Andor će postati drugi Kairhijen, još jedna krvlju natopljena zemlja, ispunjena haosom. A ona će umreti, naravno, što je nedovoljno visoka cena za tako nešto. Odustajanje je nečuveno, a u svakom slučaju bi po Andor imalo isti učinak kao i neuspeh. Hladna, staložena, čelično smirena. Kraljica nije mogla sebi dozvoliti da pokaže strah, čak ni kada ga oseća. Naročito onda kada ga oseća. Njena majka je uvek govorila da odluke treba objašnjavati što je ređe moguće; što češće objašnjavaš, više će objašnjavanja biti neophodno, sve dok objašnjenja ne postanu jedino za šta imaš vremena. Gareth Brin je rekao da treba objasniti ako možeš; tvoji ljudi će delati bolje ako znaju zašto rade to što rade, a ne samo šta da rade. Danas je odlučila da sledi Gareta Brina. Brojne pobede su izvojevane sledeći njegove savete.

„Imam tri otvorene protivnice.“ I možda jednu u potaji. Natera sebe da pogleda Dijelin u oči. Ne ljutito, samo da je pogleda. Ili je možda Dijelin to protumačila kao ljutnju, gledajući njene stisnute zube i zajapureno lice. Ako je tako, neka tako i bude. „Arimila je sama po sebi nebitna, ali Nasin joj je pridružio Kuću Kajren, i bez obzira da li je pri zdravoj svesti ili ne, njegova podrška znači da se ona mora uzeti u obzir. Nijana i Elenija su u zatvoru; njihovi vojnici nisu. Nijanini ljudi bi mogli da talasaju i svađaju se dok ne nađu vođu, ali Džarid je Visoko sedište Saranda i pokušać da podrži ženine ambicije. Kuća Barin i Kuća Anšar očijukaju sa obema; *najbolje* čemu se mogu nadati jeste da će se jedna prikloniti Sarandu, a druga Araunu. Devetnaest Kuća u Andoru dovoljno je snažno da će im se manje Kuće prikloniti. Šest je protiv mene, a ja imam dve.“ Šest za sada, i neka bi joj Svetlost poslala dve! Neće pominjati tri velike Kuće koje su sve izjasnile za Dijelin; makar ih je Egvena za sada zadržala u Murandiji.

Pokaza na stolicu blizu sebe i Dijelin sede, pažljivo nameštajući suknje. Lice starije žene malo se razvedrilo. Posmatrala je Elejnu, ničim ne pokazujući o čemu razmišlja. „Znam sve to jednako dobro kao ti, Elejna, ali Luan i Elorijen će dovesti svoje Kuće u tvoj tabor, kao što će to uraditi i Abel, sigurna sam.“ Počela je oprezno, takođe, ali nastavila je žustrije. „Ostale Kuće će se nakon toga urazumiti. Samo da ih ne uplašiš *bez* razloga. Svetlosti, Elejna, ovo nije Nasleđivanje. Trakanda nasleđuje Trakand, ne druga Kuća. Čak i kod Nasleđivanja retko dolazi do otvorenih borbi! Napravi od Garde vojsku, i sve stavljaš na kocku.“

Elejna se duboko nasmeja, ali videlo se da joj nije do smeha. Dobro se uklopilo s grmljavinom. „Sve sam stavila na kocku onog dana kada sam se vratila kući, Dijelin. Kažeš da će Norvelin i Tremana prići meni, a i Pendar? Lepo; onda ću morati da se suočim sa šest. Ne mislim da će se ostale Kuće

urazumiti, kako si ti to lepo rekla. Ako se iko od njih pokrene, pre nego je kristalno jasno da je Ružina kruna moja, to će biti protiv mene, a ne za mene.“ Uz malo sreće, ovi lordovi i gospe će se kloniti saradnje sa sledbenicima lorda Gebrila, ali njoj se nije sviđalo da se oslanja na sreću. Ona nije Met Kauton. Svetlosti, većina ljudi je bila sigurna da joj je Rand ubio majku, a samo mali broj je verovao da je „lord Gebril“ bio jedan od Izgubljenih. Za popravljjanje štete koju je Ravin naneo Andoru trebaće ceo život, čak i ako joj uspe da poživi koliko žene među Srodnicama! Neke Kuće će stajati po strani, umesto da je podrže, zbog nečuvenih stvari koje je Gebril izvodio, navodno u Morgazino ime, a druge zato što je Rand izjavio da namerava da joj „da“ presto. Volela je tog čoveka celim svojim bićem, ali *spaljen* da je što je izjavio *tako nešto*! Čak i ako to obuzdava Dijelin. Najpokvareniji maloposednik u Andoru krenuo bi da sopstvenom kosom svrgne marionetu s Lavljeg prestola!

„Želim da izbegnem da se Andorani međusobno ubijaju, ako je to moguće, Dijelin, ali bilo ovo Nasleđivanje ili ne bilo, Džarid je spremna da se bori, čak i ako je Elenija pod ključem. Nijana je spremna da se bori.“ Najbolje bi bilo dovesti obe žene u Kaemlin što je pre moguće; previše mogućnosti je bilo da one proturaju poruke i naređenja van Aringila. „*Arimila* je spremna, s Nasininim ljudima iza sebe. Njima je ovo Nasleđivanje, i jedini način da ih *sprečimo* da se bore jeste da budemo toliko jaki da se ne usude. Ako Birgita do proleća može da napravi od Garde vojsku, neka, i dobro, jer ako ne budem imala vojsku do tada, *biće* mi potrebna. A ako to nije dovoljno, seti se Seanšana. Oni se neće zadovoljiti Tančikom i Ebou Darom; oni hoće sve. Ja im neću dozvoliti da uzmu Andor, Dijelin, podjednako kao što to neću dozvoliti ni Arimili.“ Grom je udario.

Okrenuvši se malo da pogleda Birgitu, Dijelin je ovlažila usne. Prsti su joj nesvesno cimali suknje. Bilo je vrlo malo toga što je moglo da je uplaši, ali priče o Seanšanima jesu. Mada kao za sebe, promrmljala je: „Nadala sam se da ćemo izbeći potpuni građanski rat.“ I *to* možda nije značilo ništa, ili je značilo mnogo! Možda je malo provere moglo da odredi šta od to dvoje.

„Gavin“, reče Birgita iznenada. Njeno se lice razvedri, kao i osećanja koja su plovila kroz vezu. Olakšanje se snažno isticalo. „Kada dođe, on će preuzeti zapovedništvo. On će biti tvoj prvi princ mača.“

„Majčino mleko u šolji!“, odreza Elejna, i munja osvetli prozore da to naglasi. Zašto je žena morala da promeni temu *sada*? Dijelin je počela i crvenilo se povratila Elejni na lice. Po otvorenim ustima starije žene tačno je znala koliko je neotesana ta psovka bila. Beše čudno posramljena zbog toga; to ne bi značilo ništa da Dijelin nije bila prijateljica njene majke. Ne

razmišljajući, uzela je veliki gutljaj vina – i gotovo se zagrcnula od gorčine. Brzo je potisnula sliku Lini kako joj preti da će joj oprati usta i podseti se da je odrasla žena koja treba da osvoji presto. Sumnjala je da se njena majka često osećala tako luckasto.

„Da, biće, Birgita“, nastavila je smirenije. „Kada dođe.“ Tri glasnika su na putu ka Tar Valonu. Čak i da nijedan ne uspe da prođe pored Elaide, Gavin će na kraju ipak saznati da je ona zahtevala presto i doći će. Očajnički joj je potreban. Nije imala iluzije o tome da ima zapovedničke sposobnosti, a Birgita je delovala toliko uplašeno da neće moći da doraste legendama o sebi, tako da je ponekad bilo strah i da pokuša. Suočiti se s vojskom, da; voditi vojsku – nikad pod suncem!

Birgita je bila vrlo dobro svesna svoje zbunjenosti. Upravo u tom trenutku lice joj je bilo okamenjeno, ali je ona sama bila puna besa na samu sebe i sramote, a gnev je rastao iz trenutka u trenutak. Elejna razdraženo zausti da se vrati na Dijelinino pominjanje građanskog rata, pre nego što počne da odražava Birgitin bes.

Mada, pre nego što je stigla da izgovori makar reč, visoka crvena vrata se otvoriše. Njene nade da bi to mogla biti Ninaeva ili Vandena razvejaše dve žene Morskog naroda, bose, uprkos vremenu.

Oblak mošusnog parfema lebdeo je pred njima, a one su napravile povorke, odevene u kitnjaste svilene čakšire i bluze živih boja, s bodežima ukrašenim draguljima i ogrlicama od zlata i belokosti. A i s drugim nakitom. Ravna crna kosa, proseda na slepoočnicama, gotovo da je sakrila deset malih debelih prstenova u ušima Renaila din Kalon, ali nadmenost u njenim tamnim očima bila je očigledna kao zlatan lanac s medaljonima koji je povezivao jednu od minduša s prstenom u nosu. Njeno lice je bilo čvrsto i u suprotnosti s graciošnošću njenog hoda – delovala je spremno da prođe kroz zid. Gotovo za šaku niža od nje i tamnija od uglja, Zaida din Parede nosila je upola više zlatnih medaljona, koji su joj zveckali na levom obrazu, i odisala je zapovednički pre nego nadmeno, potpuno sigurna da će biti poslušana. Sede vlasi su joj prošarale čvrsto vezane crne uvojke, pa ipak je bila zapanjujuća, jedna od onih žena koje se s godinama prolepszavaju.

Dijelin se trže kad ih ugleda, i napola podiže ruku ka nosu pre no je stigla da se zaustavi. Bila je to relativno česta reakcija ljudi koji nisu navikli na Ata'an Mijere. Elejna se namršti, i to ne zbog njihovih nosnih prstenova. Razmišljala je da opet opsuje, i to mnogo... oštrije. Osim Izgubljenih, ne bi mogla navesti druge dve osobe koje je manje želela da vidi u tom trenutku. Rina je trebalo da se brine o tome da se ovo ne dogodi!

„Oprostite mi“, lagano diže glas, „ali sada sam veoma zauzeta. Državna pitanja, razumete, inače bih vas dočekala kako vama dolikuje.“ Morski narod drži do uljudnosti i poštovanja običaja, bar kada to njima odgovara. Vrlo verovatno su prošle pored glavne domačice tako što su joj prećutale da žele da vide Elejnu, ali ako ih Elejna pozdravi sedeći pre nego što kruna bude njena, to bi lako mogle da shvate kao uvredu. A nije mogla sebi priuštiti da ih uvredi, Svetlost ih spalila. Birgita se pojavi kraj nje, klanjajući se formalno da joj uzme pehar; osećala je zabrinutost kroz vezu sa svojom Zaštitnicom. Premda je uvek pazila kako se izražava kada je u društvu pripadnika Morskog naroda, uvek bi joj se nešto omaklo. „Sastaću se s vama kasnije danas“, završi Elejna, pa dodade: „Ako Svetlost da.“ Takođe drže do svečanog govora, a te reči su istovremeno bile ljubazne i pružale joj priliku da izvrda da ih vidi.

Renaila se nije zaustavila sve dok nije stala tačno ispred Elejne, pa i preblizu. Jednom tetoviranom rukom dozvoli joj da sedne. Dozvoli. „Izbegavaš me.“ Glas joj je bio dubok za ženu i hladan poput snega koji je padao po krovu. „Ne zaboravi da sam ja Nesit din Reas Dva Meseca, vetrotragačica gospi od brodovlja Ata'an Mijera. I dalje morate da ispunite ostatak pogodbe koju ste napravile za svoju Belu kulu.“ Morski narod je znao za podelu u Kuli – sada su već svi živi znali za to – ali Elejni se nije činilo zgodno da svojim teškoćama doda i to što će se javno izjasniti na kojoj je ona strani. Ne još. Renaila je završila zapovednički: „Razgovaraćeš sa mnom i to *sada!*“ Toliko o lepom ponašanju i uljudnosti.

„Mislim da je ona izbegavala mene, a ne tebe, vetrotragačice.“ Sušta suprotnost Renaili, Zaida je zvučala kao da vodi neobavezan razgovor. Radije nego da juriša preko tepiha, kretala se lagano kroz prostoriju, zaustavivši se da dotakne visoku vazru od zelenog porcelana, a onda se podigavši na prste da proviri kroz četvorocilindrični kaleidoskop na visokom postolju. Kada je bacila pogled ka Elejni i Renaili, crne oči iskrile su joj se od pritajenog smeha. „Na kraju, pogodba je bila s Nestom din Reas, u ime brodova.“ Pored toga što je bila gosa od talasa klana Katelar, Zaida je bila izaslanik gospe od brodovlja. Randu, ne Andoru, ali ovlašćena da govori i obavezuje u Nestino ime. Preinačivši pristup, ona produži na prstima ponovo do kaleidoskopa. „Obećale ste da će Ata'an Mijere dobiti dvadeset učiteljica, Elejna. Za sada ste obezbedile samo jednu.“

Njihov ulazak bio je toliko iznenađan, toliko dramatičan, da je Elejna bila iznenađena kada je videla Merililu koja se okrenula nakon što je zatvorila vrata. Još niža od Zaide, Siva sestra je bila elegantna u tamnoplavoj vuni obrubljenoj srebrnastim krznom i prošivenoj malim meseckamenima preko gornjeg dela, ali malo više od dve nedelje podučavanja vetrotragačica